

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXI

Kaina 15 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 4, 1977

Nr 53

Rusifikacija ir sovietizacija Lietuvoje

Keiksmazodžiai — tai pati populiariausia rusų kalbos klestėjimo sritis mieste ir kaime
Aušros Jurašienės pranešimas

"Tų mažų mirstančių tautų vienintelis ir neišvengiamas likimas yra leisti kuo greičiau joms išnykti, kad stiprieji kaimynai galėtų kuo greičiau jas suvirškinti", — tai Engelsono žodžiai, kuriuos praktiškai ir vykdo rusai.

(Tęsinys iš vakar dienos)

Antras būdas yra tas rusų kalbos mokymas mokyklose, tas privaromas antrosios gimtosios kalbos išsavinimas, kuris pradeda nuo antros mokyklos klasės. Apie tai taip pat yra nemažai rašyta. Nenorėčiau kartotis, tik noriu paminėti, kad vis dėlto ta privaroma "meilė" priverčia mokinius nuo pat mažens jau savotiškai keisti ir savo mąstymo būdą, ir taisyklę prie svetimos kalbos, kurią jie girdi kiekvieną dieną klasėje, kurios jie mokosi, skaito ir kartais turi ar turės bendrauti.

Toliau — visų atsakingų įstaigų ir gamyklų bei mokslinių institucijų dokumentacija vykdoma rusų kalba, geriausiai atveju dviem kalbom. Darbų metinės ataskaitos Maskvą, suprantama, rusiškiosios rusų kalba. Įstaigų

tymai, civilinių teisių kodeksai — rusų kalba, lietuviškai ypatingai sunku gauti.

Jeigu nors vienas rusas dalyvauja susirinkime, privaloma kalbėti rusiškai.

Užrašai ant įstaigų, įmonių daugiausia dviem kalbom. Disertacijos — jeigu jos ginamos lietuvių kalba, jų referatai turi būti išversti į rusų kalbą, nes doktoratus tvirtina Maskva.

Kaip tas atrodo kasdienybėje? Toje srityje, kurioje aš dirbau, literatūroje, rusų kalbos įtaka reiškiasi daugiau iš vidaus: per rusiškų konstrukcijų skverbimąsi į lietuvių kalbą. Su tuo kovoja lietuvinistai, leidyklų redaktoriai. Sunkiau yra su terminologija. Ypač tas liečia naujas pramonės šakas, mokslo sritis. Rusiškai terminai skverbiasi per "kalkes", tuos vadinamus tiesioginius žodžius ar išsireiškimų vertimus, per pavadinimus ir sutrumpinimus.

Kasdienybėje yra sričių, kurios faktiškai yra jau užimtos rusų. Tai yra savotiškos sritys: namų valdybos, buitinio aptarnavimo kombinatai, komisariatai, pasų stalai. Rajonų vykdomuosiuose komitetuose dirba daugiausia rusai. Rusams priimtina sritis —

tas liečia daugiau moteris — yra parduotuvėse geriau kreiptis iš karto rusiškai, jeigu nori, kad tau greičiau atsakytų ir gautum nusipirkti.

Keiksmazodžiai — tai pati populiariausia rusų kalbos klestėjimo sritis mieste ir kaime, ir faktiškai jie yra nepakeičiami, nes lietuviški keiksmazodžiai — per švelnūs dabarčiai.

Transporto sistemoje taip pat smarkiai įsigali rusų kalba. Ir jeigu kartais yra stengiamasi naudoti lietuvių kalbą, tai toji lietuvių kalba taip skamba, kad kartais būna ne visai malonu klausyti. Pavyzdžiui, Vilniaus geležinkelio stotyje paprastai garsiai kalbis praneša: "Prasideda įsiodinimas į traukinį Vilnius — Klaipėda. Įsiodinimas vyksta iš trečios platformos". Tai yra grynas "kalkės" — paradižiui — vertimas iš rusų kalbos, ir niekas negali suprasti, kaip pats žmogus "įsiodina" į traukinį.

Reikia pasakyti, kad lietuviškosios specialistai, studentai, kalbininkai deda labai dideles pastangas, švarindami kalbą kasdienybėje, eidami per krautuves, parduotuves, taisydami užrašus, prašydami taisyklų tirti ir t. t. (Bus daugiau)

Sventasis Kazimieras, Lietuvos globėjas. Nežinomo lietuvių liaudies menininko skulptūra. Alsėdžių apyl., Telsių aps.

SOVIETŲ ORO BAZES POŽEMIUOSE

Žemės paviršiuje tik dekoracijos
apgaudinėti Vakarų žvalgybai

Hamburgas. — Sovietų lakūnas Viktor Belenko, pabėgęs su MIG-25 į Vakarų, atskleidė, kad sovietai ruošia netikrus aerodromus, oro bazes, o tikras bazes stato požemiuose. Tai daroma kad suklaidintų padangių satelitus, fotografuojančius visą sovietų imperiją, rašo vokiečių "Stern" žurnalas.

Virš tokių bazių įrengimai žemėje "šalti diržai". Jų tikslas — suklaidinti raudonais spinduliais fotografuojančius satelitus kameras. Požeminiai tuneliai su lėktuvų įsibėgėjimo takais ir kareivinėmis siekia 30 mylių. Tariamų aerodromų vietoje pristatoma namų — dekoracijų, su tokiais pat netikrais lėktuvais. Laikraštis sako, kad iki Belenko atidengė paslaptis, Pentagono ekspertai panašių bazių sovietų žemėje buvo priskaičiavę 134, daugiausia jų prie Kinijos sienos.

Belenko buvo sakęs CIA, kad 12 žmonių iš jo dalinio kas antrą mėnesį nuskridavo į tokius netikrus aerodromus ir perstatydavo kitais dekoratyvinius lėktuvus ir apgaudinėdavo kinų žvalgybą. Iš viso Belenko atidengė Vakarams apie 4.000 sovietų paslaptį. Jos dabar studijuojamos NATO štabuose ir pagal tai keičiama gynybos sistema, rašo žurnalas.

"Stern" labiausiai nustebintas sovietų lakūnų žema morale ir jų spartietiškumu, labai kietu gyvenimu. Žiemos metu jo barake, kur gyvena 40 vyrų, kiekvieną mėnesį būdavo nuo dviejų iki penkių mėginių nusiūdyti. Jei kas nusiūdydavo, jo kaimynai gaudavo septynis paras arešto, kad nesulaikė tokio veiksmo, sakė Belenko.

Libija keičia valstybės vardą

Tripoli. — Libija nuo šiol vadinsis ilgu vardu: Liaudies socialistinė Libijos arabų respublika. Bus panaikintos iki šiol veikusios politinės institucijos, sukuriama penkių asmenų sekretoriatas, kurio pirmininku bus dabartinis diktatorius Muammar Kaddafi. Visam krašte veiks 178 seimeliai, ir jų pareigos bus tik rekomenduoti ir siūlyti visokius sumanymus centrui.

Salisbury. — Rodezijos užkampy rastas dar vienas nužudytas misionierius, iš eilės vienuoliktas, ispanas kunigas Jose Diaz, 58 metų. Rodezijoje gyveno 28 metus. Spėjama, kad nužudė juodieji nacionalistai.

Latvijos uostų reikšmė

STOCKHOLMAS. — Laikraštis "Cina" rašo, kad Sovietų Sąjungos prekybos laivyno ministras Timofejas Guzenko palankiai pasisakė apie Latvijos prekybos laivyną, kuris transportuoja beveik pusę visos Sov. Sąjungos naftos produktų. Ir Latvijos prekybos laivynas specialiai zuoja į keturis atskirus skyrius: vieną grupę sudaro sausos krovos laivynas, kuris perveža paketus, kita grupė — tai šaldytuvų laivynas pietų kraštų vaisiams. Po to seka naftos transporto laivynas ir ketvirtoji grupė — skystų dujų laivai (t).

Carteris kalbės Jungtinėse Tautose

Washingtonas. — Prezidentas Carteris šio mėnesio pabaigoje Jungtinėse Tautose pasakys kalbą tarptautiniams klausimais, pranešama iš patikimų šaltinių. Nuomatyta, kad yra reikalingas šaukti nei kiti, nepriklausomi nuo Maskvos.

Naujas protokolo šefas

Washingtonas. — Prezidentas Carteris paskyrė ir Senatą patvirtino naują protokolo šefą. Jis bus pirmasis buvęs Pittsfield, Mass., miesto meras Evan Doherty. Jis pakeis iki šiol buvusį Shirley Temple Black.

Nori laivo — muziejaus

Hoboken, N. J. — Šio ir kitų New Jersey miestų gyventojai nori, kad II pasauliniam kare labai pasižymėjus kovose kautynių laivas "USS New Jersey" būtų atplukdytas į kurį nors New Jersey uostą ir ten pasiliktų kaip laivas — muziejus.

Jeigu taip būtų nutarta, laivą reikėtų iš Seattle atvežti į kitą pusę Amerikos, praeiti Panama kanalą. Apšaukiama, kad išlaidų tokiam perkėlimui susidarytų pusė milijono dolerių.

New Yorkas. — ABC televizijos tinklas labiausiai žiūrimas, pateikia įdomiausių programų, ir pelno pernai susilaukė 24.4 milijonų dolerių.

Eurokomunizmo vadų konferencija

Madridas. — Ispanijos, Prancūzijos ir Italijos komunistų vadai susirinko Madride į "eurokomunizmo" viršūnių konferenciją. Dalyvauja ispanų Santiago Carrillo, prancūzų Georges Marchais ir italų Enrico Berlinguer.

Komunistų partija Ispanijoje nėra legali. Aukščiausiasis teismas dar ši mėnesį turi pareikšti savo nuomonę, ar vyriausybė teisėtai neleidžia jai atvirai veikti. Yra žinoma, kad Europos Bendrosios rinkos valstybės stato sąlygas savo nariams, kad nebūtų draudžiama veikti jokiai partijai, vadinas ir komunistams. Ispanija dar šiais metais taip pat prašys priimti Bendrąją rinką.

Ispanų, prancūzų ir italų komunistai yra labiausiai, labiau nei kiti, nepriklausomi nuo Maskvos.

Studentai užvaldė dujų kompaniją

Durango, Meksika. — Šio miesto universiteto studentai užėmė natūralių dujų kompanijos pastatus ir dujų tankus pradėjo dalinti neturtingiems miestiečiams. Tai padarė protestuodami dėl aukštų dujų kainų. Iš dujų pasiskirstymo pastatų neišeis tol, kol kompanija neturės sumažinti kainą.

Natūralus gyventojų judėjimas Vilniuje

Natūralus gyventojų judėjimas Vilniuje 1975: gimė 6,962, mirė 2,734 (prieaugo 4,228), su-tuoktųjų 5,284, skyrybų 1,756. Tūkstančių gyventojų tenka: 15.8 gimimų, 6.2 mirčių, 12 su-tuoktųjų, 4 skyrybos. Tokios žinio-š "Vestnik Statistiki", 1976, 11 nr.

P. Afrikoj dar deginami burtininkai

Petersburg, P. Afrika. — Lebovos kaime, vienoje Pietų Afrikos genties teritorijoje, buvo sudeginti 5 žmonės, kuriuos kaimo gyventojai apkaltino dėl dviejų žmonių mirimo. Tie žmonės buvo žaibo nutrenkti. Kaimo gyventojai buvo įsitikinę, kad tie penki — trys vyrai ir dvi moterys — žaibą išaukė. Jie buvo suimti, uždaryti į nendrių būdą ir ta būda, miniai žiūrint, padegta. Per paskutinius 6 savaites Lebovoje jau sudeginta 14 žmonių, kuriuos kaimo gyventojai pripažino burtininkais — kerėtojais. Jie buvo kaltinami dėl auto katastrofų su žmonių aukomis ir perkūnijų.

Kodėl juodieji tyli dėl Ugandos žudynių

Chicago. — "Chicago Tribune" laiško skyriuje Max Schnitmann stebisi, kodėl Afrikos valstybės visiškai tyli, kad diktatoriai, pasiskelbę ir teisėjai, Idi Amin žudo tūkstančiais juodųjų. Juodieji afrikiečiai labai narsūs ir siūlo rezoliucijas po rezoliucijų, smerkiančias Pietų Afriką ir Rodeziją, siūlo apkaltinti Izraelį, bet nei vieno žodžio, kai juodieji afrikiečiai yra aukomis brutalaus genocido. Ironiška girdėti, kad tik baltieji reiškia pasibaisėjimą, kaip juodieji kenčia nuo juodųjų.

Austrijos studentų pagalba disidentams

Viena. — Austrijos studentų organizacijų sąjunga nutarė įsteigti specialų komitetą pagalbai kovotojams už žmogaus teises komunistų valdomuose Rytų Europos kraštuose. Komiteto tikslas bus — užmegzti kontaktus su tais žmonėmis Rytų Europos kraštuose, kurie yra persekiojami dėl savo religinių ar politinių įsitikinimų. Komitetas, be to, galimybų ribose rūpinsis moralinės ir medžiaginės pagalbos teikimu kovotojams už žmogaus teises, kartu atkreipdamas Vakarų pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į vadinamųjų disidentų komunistų valdomuose kraštuose vedamą kovą.

Sąjunga kreipėsi į Vienos arkivyskupą kardinolą Koenig, krašto vyriausybę ir politinius veikėjus, prašydama paremti įsisteigusio komiteto veiklą.

Gražusis lietuviškas jaunimas, Clevelando "Grandinė" šokėjos. "Grandinė" ryto Chicagoje, Marijos Aukštėnionio mokyklos salėje, vėl duos žiemos šokių koncertą.

"WALL STREET JOURNAL" APIE MARQUETTE PARKĄ

"Kaimyninės kolonijos turi būti daugiau vertos negu nereikalingas, suvartotas produktas"

Chicago. — "Rasinis keitimas Marquette parke" — tokia antraštė "Wall Street Journal" (III. 2) įdėjo ilgą redakcijos Chicago skyriaus nario straipsnį vedamųjų puslapy. Rašoma, kad šiam ramiam, gražiam Chicago kampelyje rado prieglaudą daugybę europiečių emigrantų — vokiečių, airių, lenkų, o paskutiniuoju metu lietuvių. Duoda vėliau ir lietuvių, naujų emigrantų, skaičių — 15,000. Visi emigrantai paliko gilius etninius pėdsakus, visi prisirišę prie savo namų, juos prižiūri, užlaiko švarius, dažo kas antri metai reikia ar nereikia. Apylinkės ateitis niūri. Juodašis geto plečiasi ir vakarus. Didėjančios kriminalinės nusikaltimų ir paliekami namai sunykimui. Didžiosios krautuvės ir darbovietės išsikelia į priemiestius. Tie, kurie dar nori laikytis senos kolonijos, praktiškai jaučiasi namų arešte, bijo išeiti net į gatvę.

Baltieji labai įsirdę ant Federalinės namų administracijos, jos mokiųjų draudimo programos, kuri remia juoduosius, perkančius tokius namus, kurių jie užlaikyti negali ir neturi iš ko. Po 1968 administracija tokią programą pradėjo, turėdama gan gerias intencijas ("jei tie namai bus jų nuosavybė, nedegins"). Beveik jokių pradinių įmokėjimų iš jų nereikalaujama. Baltieji bėga, parduodami savo nuosavybes už pigesnę kainą nei mokėjo prieš

keliolika metų. Dėl riaušių kažkodėl kaltinama tik baltieji. Laikraštis sumini kelis faktus, kodėl gyvenimas darosi nepakeliamas rasiniai besikeičiančiuose blokuose ir baltiesiems, ir naujai atsikėlusiems juodiesiems. Labiausiai gal kenčia ir jaučia pavojų savo kultūriniam gyvenimui lietuviai. Mūsų, kad lietuvių ypač su kultūrinio šio miesto dalį savo opera ir baletu, tautinių šokių grupėmis, kultūros muziejumi. Vasarą Marquette parke lietuvių futbolo komanda turi nuolatines rungtynes ir jaučiasi kaip savo senoji tėvynė. Lietuvių pastatė didelę liginę, kelias mokyklas ir didžiulę bažnyčią ("katedrą").

Visa tai bus prarasta, jei juodieji įsigalės toj kolonijoje. Lietuvių išsikels. Cituoja dr. Juozas Meškauskas nusiskundimą, kad lietuvių patyrė rusų ir načių invaziją, gresia ir dar viena.

Kokia išvada? Mažytė viltis James Capraro, Greater South-west Development korporacijos direktoriaus, žodžiuose, kad "kaimyninės kolonijos turi būti daugiau vertos negu nereikalingas, suvartotas produktas". Jis mano, kad bus rastos būdas Marquette parkui išsilaikyti.

KALENDORIUS

Kovo 4: Kazimieras, Alicija, Ginutis, Daina.
Kovo 5: Teofilis, Gerasimas, Vydotas, Giedrė.
Saulė teka 6:23, leidžias 5:43.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, galimas lietus su perkūnija, apie 45,1.

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose: 847-1728, darbe 268-7432

LENGVOJI ATLETIKA

D. VALAITYTĖ — TARP DIDŽIŲJŲ

Miami laikraščiai aprašė tris geriausias šiaurės Amerikos ilgesnių distancijų bėgikas: J. Merrill iš Connecticut, J. Brown iš Kalifornijos ir... Danutę Valaitytę iš Kanados, Ontario. Proga tam davė Miami įvykusios Amerikos Atletikos unijos pirmenybės, sutraukusios geriausias atletines pajėgas. Šiuo metu geriausia JAV ilgesnių distancijų bėgikė J. Merrill laimėjo pirmą vietą. Tai labai pajėgi bėgikė, 1976 m. Olimpiadoje Montrealyje įėjusi į finalines 1500 m. varžybas. Antroji vieta atiteko J. Brownui, o trečioji — mūsų Danutei Valaitytei, kuri, bėgdama trijų mylių distanciją, nuo pirmavietės atsiliko 18 sekundžių. Ji, greičiausia, būtų laimėjusi antrą vietą (nuo antravietės atsiliko tik tris sekundes), jei ne tas nelemiamas ir staigus temperatūros pasikeitimas: ji atvyko iš Kanados šaltos žiemos ir tuo metu Miami sausiusius karščius su 86 laipsniais. F ir 94 proc. drėgmės. Kita gera Ontario bėgikė K. Prosser, reikia manyti dėl tos pačios priežasties, laimėjo tik devintą vietą. Pasiekimas trečios vietos iš 140 geriausių šiaurės Amerikos bėgikų laikytinas taip pat labai svarių Valaitytės laimėjimu, kopiant į pasaulio sporto viršūnes. Šiuo metu Danutė įtemptai treniruojasi sekančioms varžyboms.

Danilūnas

išveda savo čempionus ir savo geriausias klubus. Geriausiai pasirodęs klubas alpinistiniame slidinėjime buvo Toronto "Vytis" ir buvo apdovanotas P. Jokūbaičio didele klubine taure. Greičiausia slidinėtoja nuo kalno, lietuvių ir pabaltiečių, buvo Vida Stripinytė ir gavo Bielskaus taure. Linas Stripinis, pralenkęs savo didžiąją seserį, tapo greičiausiu lietuviu slidinėtoju. Jam atiteko galutinai didžiulė (maždaug Lino ūgio) pereinamoji Kirvio taure.

Pabaltiečių cross-country slidinėjimo varžybos šiais metais buvo vykdomos tuo pačiu laiku, vasario 19 d., ir toje pačioje vietoje, Devil's Elbow — Ontario, kaip ir alpinistinės pirmenybės.

Patyrę rengėjai estai pravedė varžybas paruoštame rajone, pagal Ontario provincijos nustatytas slidinėjimo taisykles. Dalyvavo 36 slidininkai, iš jų 5 lietuviai.

Jaunučių mergaičių iki 13 metų, klasėje, 2,5 kilometrų atstume Vidai Kijauskaitei atiteko pirmą vietą. Jos laikas: 18.06 minutės.

Jaunučių berniukų, iki 13 metų, klasėje, 2,5 kilometrų atstume, Paulius Kijauskas turėjo labai kietai kovoti dėl pirmos vietos. Tris kartus jaunas estukas Paulius Kijauskas lenkė ir tik keleto sekundžių skirtumu Paulius galėjo "išpešti" pirmą vietą. Laikas 13.33 minutės.

Jaunių klasėje, 13 — 16 metų, 5 km. atstume Tomas Kijauskas tapo antruoju. Toms laikas: 22.10 minučių.

Vyrų klasėje, 10 km. ats., Vytautas Žagarauskas iškovojo sau antrą pabaltiečių vietą. Jo laikas: 54.05 minučių.

Veteranų klasėje, virš 55 metų, 10 km. atstume Vytenio Čiurlionio laikas: 49.50 minučių.

Šios varžybos buvo tuomi idomios, kad visi lietuviai ir labai mažai estų parodė savo nepatirtį cross-country varžybose. Visi 4 lietuviai vyrai buvo pirmu bėgimu diskvalifikuoti, nes miškusose paklydę jie sutrumpino kelią keliais kilometrais. Rengėjai leido pakartoti bėgimą ir tikrą laiką užskaityti.

Visi penki lietuviai tuoj po cross-country "apšilimo" nusukė bėgo per laukus į prasidėjusias al-

pinistines varžybas, kur vienam — kitam pavyko pasisavinti kitokių rūšių medali.

V. C.

TENISAS

LIETUVAITES PRALAIMĖJO KVEBEKE

Tarptautiniame Kvebeko stalo teniso turnyre lietuvaitės iš Toronto šį kartą nepasisekė. B. Plučaitė kvartfinalyje iškrenta prieš Violetą Nešukaitę, kuri pusfinalyje pralaimėjo prieš M. Domonkos. M. Domonkos savo pusėje, taip pat kvartfinalyje, įveikia ir Gloriją Nešukaitę.

Mergaičių klasėje Glorija pasiekia finalą, bet čia pralaimi prieš C. Forgo 21 — 19, 21 — 18. Moterų dvejetų baigmeje pergalę nusinėša Violeta Nešukaitė su R. Banerjee prieš Plučaitę ir Gloriją, kurios pusfinalyje savo ruožtu buvo nugalėjusios stiprią Domonkos ir Cordas porą.

Tarp kitko, Violeta Nešukaitė, 10 metų Kanados meistere, paskutiniu metu vis mažiau bėpavodė ir žada stalo teniso karjerą visiškai nutraukti. Ji ruošiasi netrukus išeiti.

PASAULIO PIRMENYBĖS ANGLIJOJE

Šių metų stalo teniso pasaulio pirmenybės įvyks Birmingham mieste, Anglijoje, nuo kovo 26 d. iki balandžio 5 d. Jau užsiregistravo rekordinis skaičius: net 59 kraštai. Nežinant pusės milijono svarų išlaidų, pirmenybių finansinis pasisekimas užgąstina.

SEIMU VARŽYBOS BAIGĖSI LAIMINGAI

Chicago lietuvių lauko teniso klubo suorganizuotas praėjusį šeštadienį teniso vakaras praėjo įprastu pasisekimu. Šį kartą ypatingą entuziazmą sukėlė šeimyninis mišrus dvejetų turnyras, kuriame dalyvavo net 12 porų. Pirmoje pusėje nesunkiai laimėjo Grybauskai, šioji tokį pasipriešinimą gavę tik iš Zukauskų ir Blinstrubų. Kitoje pusėje net kelios poros pretendavo į finalą. Galų gale su vienu pralaimėjimu baigė Dutton'as ir Stankaičiai, ir vieno žaidimo skirtumas atidarė duris ir baigė Stankaičius. Finalinės rungtinės įgavo labai rimtą pobūdį, kai visi likusieji palaikyti atsakė ir pradėjo entuziastingai palaikyti vieną ar kitą pusę. Rungtinės davė visai neblogų momentų, ir sunkoka pergalė atiteko Grybauskams 10 — 8.

Vykusiai statytą Z. Merckio programa visi buvo patenkinti ir pasigirdo nemaža balsų, kad panašios varžybos turėtų būti organizuojamos dažniau. Mat, svarbiausia, kad be mažesnių ir normalių kivirčių, atrodo, skyrybų bus išvengta...

KREPŠINIS

VALAVIČIUS PASITRAUKE

Ričardas Valavičius iš Hammond, Indianos, vienas iš pačių geriausių Indianos mokyklų rinktinės žaidėjų su ta rinktinė gastroliavęs Europoje, įskaitant Sovietų Sąjungą, praeitais metais laimėjęs Amerikos universitetų meistro titulą su Indianos universiteto komanda, prieš porą savaitių iš tos komandos ir universiteto pasitraukė.

Pradėjęs sezoną pirmame penketė ir su didžiulėmis viltimis jis iš tos pozicijos buvo greitesnių ir vikresnių juodu kistumas. Bėgdamas vis mažiau ir mažiau žaisti, jis pagaliau nutarė laimės ieškoti kitur.

Cia reikia pridėti, kad šią komandą, kuri šiemet tik vidutiniškai pasirodė, dėl įvairių priežasčių jau paliko net 5 žaidėjai.

ZALGIRIUI SEKASI GERIAU

Kas turėjo progos praeitą šeštadienį žiūrėti televizijoje krepšinio rungtynes tarp Kentucky ir Louisianos universitetų turėjo progos pasidžiaugti buvusio Detroito Kovo žaidėjo Zalgirio puikiu pasirodymu. Su 6 — 5 žaidimu jis gali žaisti puolime ir gynime,

B. Plučaitė, žinoma Kanados tenisininkė, varžybose laimėjusi gražią dovaną

o jo veržlumas, agresyvumas ir nebloga ranka jam duoda vis daugiau ir daugiau laiko aikštėje. Kentucky komanda pirmąją savo lygoje ir yra laikoma visoje Amerikoje 5-je vietoje.

Providence komanda, kurioje žaidžia Misičičius iš New Yorko Atletų klubo, ir toliau skina pergalę po pergalės ir šiuo metu jau pakilo net iki 8-tos vietos visoje Amerikoje.

PLAUKIMAS

JONO ZYMANTO LAIMĖJIMAI

Illinojaus valstijos mokyklų plaukimo pirmenybėse Jonas Zymanas, plaukęs už Fenwick mokyklą, ypatingai pasisėmė. 100 pėdų laisvu stiliumi jis laimė antrą vietą su puikiu laiku 47.14 sek., mažiau negu dešimtadaliu sekundės tik atsilikęs nuo laimėtojo, 200 jardų laisvu stiliumi jis nusinėšė meistro titulą, laimėdamas per 1:41.7 sek.

Šie laimėjimai Fenwick mokyklai padėjo atsistoti antroje vietoje bendroje klasifikacijoje.

IVAIRIOS ŽINIOS RYTŲ APYGARDA

Rytų Sporto apygardos rato žaidynės įvyks kovo 26 — 27 d. ne New Jersey, kaip buvo anksčiau pranešta, bet New Yorke. Žaidynės rengia RSA, o jas vykdo N. Y. Lietuvių Atletų klubas. Apygardoj labiausia aktyvus yra New Yorko LAK ir Bostono "Grandis". Abu klubai ruošiasi žaidynėms su pilnu sąstumu krepšinio ir tinklinio komandų. Varžovų tikimasi ir iš kitų vietovių, kaip Baltimorės, Washingtono, Philadel-

delphijos, New Jersey Hartfordo ir Worcesterio. Apie dalyvavimą žaidynėse skubiai pranešti LAK sporto vadovui Pr. Gvildžiui, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N. Y., 10309.

New Yorko LAK krepšinio sekcijoj labiausia aktyvus yra jaunučių C ir jaunių B komandos. Jos abi žaidžia vietinėse CYO lygose ir nuolatos didina patyrimo kraitį. B grupėj ypač pasižymi Paulius Gvildys, šį sezoną pasiekęs net 20 taškų vidurkį. Paulius žaidžia ir už savo gimnazijos komandą, o Ričardas Naronis ir Ričardas Šimkus, pabaigę gimnazijos sezoną, taip pat įsijungs į B komandos eiles. Pernai New Yorko B jaunieji Toronte pasiekė finalą, bet keliais taškais suklupo prieš Chicago "Nerį". Šiemet balandžio 29 — 30 geg. 1 ŠALFAS pirmenybėse New Yorko B komanda vėl tikisi būti rimtu varžovu dėl meistro titulo.

Alg. Š.

VID. VAKARŲ APYGARDOS PIRMENYBĖS

Balandžio 2 — 3 d. Chicagoje, M-me Curie mokykloje (Archer ir Pulaski kampas) įvyks Vid. Vakarų Sporto apygardos tinklinio ir krepšinio pirmenybės. Jas organizuoja Chicago sporto klubas "Neris". Jose dalyvaus Detroito "Kovas", Clevelando "Zai bas" ir, žinoma, visa eilė Chicago sporto klubų.

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS

— Čiuožio pirmenybės baigėsi Kaune ir nauja Lietuvos meistrė tapo V. Velyvytė. Vyrų meistrė titulą laimėjo 12-metis vilnietis A. Minelga.

— Leng. atletikoje keletas Lietuvos lengvatlečių iš Minsko varžybų grįžo su puikiomis pasekmėmis. V. Bardauskienė nušoko į toli 6.48 cm. ir pagerino Lietuvos uždarų patalpų rekordą. Vilnietis A. Jeršovas 400 m. atbėgo nebloga pasekme 49.2 sek. kaunietis R. Plungė nustatė rutulį 18.61 cm. ir vilnietis R. Kazlauskas persoko į aukštį 2.15 cm.

— Lauko teniso turnyrą surengė Kėdainiai. Jame be keletos vilniečių dalyvavo geriausi Lietuvos žaidėjai. Moterų klasėje kaunietė N. Gudavičienė baigėme nugalė I. Mugevičiūtę iš Vilniaus 7 — 6, 6 — 2. Vyrų klasėje pergalė atiteko G. Remeikiui nugalėjusiam V. Mažeiką 6 — 3, 3 — 6, 6 — 2.

— Rankinyje už sąjungos jaunimo rinktinę tarptautiniame turnyre Čekoslovakijoje žaidė 4 lietuvaitės. Rinktinė iš 8 komandų užėmė 4-tą vietą, o A. Česaitė ir S. Mažeikaitė buvo geriausios įvairių rinkėjų.

— Krepšinyje paskutinėse ant-

(Nukelta į 4 pusl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$30.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$28.00. Foreign countries \$31.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nusiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi mokėjęs.

DRAUGO prenumaros mokėjimo planas			
	1 mokėjimas 6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook apskr.			
— Kanadoje	\$30.00	\$17.00	\$12.00
— Kitur J.A.V.	28.00	16.00	11.00
— Užsienyje	31.00	19.00	13.00
Savaitinis	20.00	13.00	7.00

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Tel. FR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akubėrija ir moterų ligos
Ginekologinės ligos
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmąs ligoninis pagal susitarimą. Jei netaikoma, skambinti 374-9004.

DR. VL. BLAZYS
PLAUKIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 12-4 val. popiet.
Šešt., nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofisio tel. WA 5-2670
Resid. tel. WA1brook 5-2648

Tel. Ofisio HE 4-8849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antr., penkt., 1-5, treč., ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofis. tel. 738-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
specialybė — Nervų ir Endokrininės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Resid. tel. — GR 6-8873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei netaikoma, skambinti: MI 2-0081.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 5-8883
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — FR 5-2290
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val.
Šešt., nuo 1 iki 4 val.

Ofis. FO 7-0006, Res. GA 3-7778
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJĄ — CHIRURGIJA
3214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakoma 12 valandų
488-4441 — 851-4086

Išlaigos ir buto tel. 638-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 40th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Iškyrus treč. ir šešt.

Tel. ofisio ir buto: OLYmpe 2-4158
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-4 val. ir 6-8 val. vak.
Iškyrus trečadieniais.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REHance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 50th Street
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt., uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofisio tel. RE 7-1168; rezid. 288-4910

Ofis. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITĖ
7081 So. Washenaw, Tel. 778-6798
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo receptą.
Didelis akinių rūšių pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt., 10-4:30
Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečadieniai uždaryti.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisio:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kaiba: lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
2618 W. 71st St. — Tel. 787-5140
Tikrinami akiniai. Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POŠLIES IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2836 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 8-7 valandų
Ofisio tel. 776-2888, rez. 448-3040

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4283 W. 63rd Street
Ofisio tel. RE 5-4416
Residencijos tel. GR 6-8811
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt., nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisio ir rez. 2658 W. 50th St.
Tel. FR0sper 6-1288
Ofisio val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 val. ir 6-9 v. vak. Šešt. 2-4 p. p. ir kitu laiku susitarus.

Ofisio tel. RE 4-2123, namų GR 6-8198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt., 3-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofisio FR 6-6446
DR. F. G. WISKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Treč. ir šešt., pagal susitarimą.

Ofisio tel. 536-5168; namų 638-4888
DR. PETRAS ŽLJOS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 9-7
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Kaunietis V. Velyvytė, Lietuvos čiuožio meistrė

NEPRIKLAUSOMYBĖ NUO KASDIENYBĖS

Laikraščiuose skaitome plačius aprašymus, kaip kiekvienoje lietuvių kolonijoje buvo minima Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena. Tai mūsų išeivijos gyvastingumo liudijimas, gražiai pasireiškęs patriotiniu žodžiu, mūsų dainos ar liaudies šokio menu, aukomis ir kita vertingais ženklais.

Kad tai nebūtų tik praeningi blyksneliai, labai svarbu, kad mes ne tik Lietuvos nepriklausomybę minėtume, bet ir kiekvieno lietuvių širdyje įvyktų nepriklausomybės paskelbimas: nepriklausomybė nuo kasdienybės rūpestelių, kad būtų laiko žiauriausių vergijai kenčiančios laisvės darbuotojui, nepriklausomybė nuo dorio, kad būtų laisvės tautiniam, kultūriniam gyvastingumui palaikyti, nepriklausomybė nuo šio krašto prabangos pagundų, kad, besistengdami išsilmingiau įsirengti, nepaskestume rezidencijų puošnūme. Reiktų gyvai jausti pavergtos tautos dvasinį ir visokeriopą skurdą. Pagaliau reikia nepriklausomybės nuo asmeninių, grupinių, partinių ambicijų, kad nebijotų lietuvis su lietuviu kalbėti, priešingai, dabar visi — Alti ir Bendruomenė — turi paskelbti savitarpis paliaubas, atsisakyti nuo priekaištų ir ginčų ir susidaryti geresnį bendro darbo atmosferą. Lietuvos pavergėjas klastingas, turi savo žinioje kelių šimtų milijonų valstybės finansų, ir priemonių mums net visas jėgas sutelkus, bet permaži okupantų priverti teisėtus laisvės reikalavimus priimti.

Beisigėrint tais Vasario 16 minėjimais, vis dėlto tenka susirūpinti, kad jie daugiausia praeina tik savybėje. O reikia kiek galint Lietuvos laisvės idėją nešti ir į kitataučius, kad sėkmingiau laimėtume pasaulio viešosios nuomonės paramą prieš Maskvos tironus. Čia kai kur gražios iniciatyvos parodo mūsų studentiją. Štai, St. Xavier kolegijoje, Chicagoje, buvo surengtas, nors ir kuklus, minėjimas, bet jame dalyvavo daugumas studentų nelietuvių. Be abejo, panašių reikišnių buvo ir kitose aukštosios šio krašto mokyklose.

Praėjus minėjimų datai, reikia ieškoti kitų progų. Dabar iškyla reikalas paremti prez. Carterio pastangas palaikyti kovojančius už žmogaus teises. Jo laiškas Sacharovui, Bukovskio priėmimas nuskambėjo po visą pasaulį. Nėra abejonių, kad Sovietų Sąjunga daro didelį diplomatinį spaudimą prieš tokius žygius. Nėra abejonių, kad ir šiame krašte bus Maskvos pataikūnų ir apmaldymo politikos šalininkų, kurie siųs prezidentui perspėjimus, kad liautųsi tai daryti. Užtat mums reikia nepatingėti laišku, telegrama paremti šią labai reikšmingą prezidento kovą dėl žmogaus teisių. Jeigu seniau Sovietų Sąjunga tokiais atvejais vis protestuodavo, kad čia jos vidaus reikalas ir neturi kištis svetimieji, tai Helsinkio sutarties posmai, nors mums ne visi priimtini, vis dėlto ir Maskvai primena, kad žmogaus teisės nėra vien tik jos vidaus reikalas ir kad čia kitos valstybės turi teisę tarti savo žodį. Kaip prez. Carteris duoda suprasti, žmogaus teisių gynimas nežino sienų — tas reikalas rūpi visai žmonijai.

Užsibaigus Vasario 16 minėjimų sezonui, tekrypta mūsų dėsnių dėmesys į Lietuvo reikalingą gynybą kitataučių spaudoje. Ypač išeivijoje išaugo mūsų intelektualai galėtų sustiprinti veiklą šioje srityje. Daugelis gali rašyti ir laikraščius laisvės, kurie paskatinti daugelio tūkstančių žmonių. Vienas toks laikas pasiekia daugiau žmonių negu

kokia gubernatoriaus ar mero proklamacija, kuri mums taip pat brangi.

Mes jau turime visą eilę gražių besireiškiančių žmonių. Seniau daug rašydavo vėlonis K. Čibiras - Verax. Daug gerų rezultatų šioje srityje pasiekia prel. V. Mincevičius, gerai yra pasireiškę dr. Jurgėla, prof. Kaslas, prof. Kučas, prof. Stukas, Landsbergis, Šilbajoris, Klimas, Sabaliūnas, Remeikis, Zobarskas, Gimbutienė, Kasilaitis ir daug kitų. Galėtų jų būti ir dar daugiau.

Jeigu viską susumuotume, pasiektų turint galvoje tai, kas ypač rodo periodinėje spaudoje, kažin, ar kitataučiai ne daugiau apie Lietuvą parašo, kaip patys lietuviai, ir tai kartais didžiulį tirazą pasiekiančiuose veikaluose. Vienas geriausių naujų veikalų apie Sovietų Sąjungą yra buvusio "New York Times" korespondento H. Smith knyga "The Russians", ilgą laiką buvusi labiausiai perkama knyga šiame krašte. Ji to nusipelnė. Šiame 700 psl. veikle pakartotinai primenama Lietuva ir lietuviai. Čia skelbiama, kad Lietuvoje gausu kritiškų pareiškimų prieš skriaudėjų Sovietų Sąjungos rusų komunistų sistemą. Čia iškeliama, kaip okupantų pastatyti pareigūnai Lietuvoje vienu laikotarpiu pasisavino audinių už 260,000 rublių. Čia pažymima, kad moderniausias menas, kuris dar buvo persekiojamas Maskvoje, jau galėjo išeiti į paviršių Lietuvoje. Čia skelbiama, kad Lietuvoje ryškūs tautiniai sentimentai ir komunistų partijos vadai juos atkakliai puola. Iškeliama, kaip Lietuvoje stipriai reikiama katalikų Bažnyčia ir kaip ji persekiojama. Tarp disidentų patriotinių grupių Lietuva suminiama pirmojoje vietoje. Iškeliama, kad dar šiame dešimtmetyje buvo tūkstančiai lietuvių politinių kalinių. Maskva išleidžia kai kuriuos žydus, bet didesnę priespaudą stengiasi nuslopinti disidentus Lietuvoje. Nežiūrint detentų, Ukraiņoje ir Lietuvoje šiame dešimtmetyje Maskva kietai stengiasi užgnaužti pogrindžio spaudą ir teismai bei tremimai į Sibirą sunaikinti disidentus.

Šiuos dalykus skelbia keliomis laidomis išėjęs Smitho veikalas ir tai Lietuvos reikalų iškėlimas, kurio būtų nelgva susilaukti už tūkstančius dolerių.

Mūsų reikalui pasitarnauja ir tame veikle iškeliama Sovietų sistemoje pasireiškia neramumai. Čia skelbiama, kaip už geležinės uždangos galėjo išaugti slapta spekuliantų fabrikas už 100,000 rublių pagaminęs dirbtinės odos žaketus, nertinių ir kitų prekių, kaip Sov. Sąjungos jaunimas imlus iš Vakarų atplaukiančioms melodijoms madoms, kaip ten iš privačių sklypelių, kurie teuzima mažiau negu viena procentą dirbamos žemės, gaunama 27 proc. visų žemės ūkio gaminių. Taigi privatus ūkeliai yra 40 kartų našesni, negu valstybės visai globojami komunistiniai dvarai. Rašoma, kad ten net moksliniai eksperimentai ūkyje užgnaužiami, jei tai nors kiek kertasi su partijos linija.

Ten cenzūra neleidžia suminėti, kad karo metu Amerika Sov. Sąjungai suteikė pagalbą už 15 bil. dolerių. Ten už žmogaus teises keliantieji balsą netenka tarnybu. Skelbiama tame veikle ir daug kitų dalykų, kurie mums gal jau nuo seniau buvo žinomi, bet kuriuos dabar patys amerikiečiai atranda. Mes turime tik prisidėti prie jų platesnio paskleidimo amerikiečių masėse ir savo laimėjimų tarpe, kad kuo plačiau visi pažintų, kokia iškrypusios partinės diktatūros sistema verpasikia daugiau žmonių negu

čia Lietuvą savo kolonija. J. Pr.

Jaunimo kelionės į Lietuvą ir rusai

Reginos Žymantaitės mintys VLIKO komisijoje

Aš manau, kad išeivijos lietuvių jaunimui pamatyti savo ar tėvų gimtąjį kraštą, aplankyti gimines yra malonu ir naudinga, bet svarbu, kad tas lankymas būtų toks, kaip lankome demokratinius kraštus. Ne sekimo priežiūroje, kaip tai būna dabar. Malonu būtų pajusti, kad esi savo tėvynėje, ne svečioj šaly.

Jaunimui lankymas būtų naudingas ir ta prasme, kad, vyresniems pavargstant ar net į amžinybę iškeliaujant, jų vaikai būtų susipažinę ir įsitikinę, kad Lietuva vis dar nėra demokratinė nepriklausoma valstybė ir pati savo krašto šeiminingė, bet prievarta okupuota ir joje viešpatauja Sovietų Rusijos valdovai. Kad jaunuolis visa tai matytų ir pajustų, jis turi būti jau čia išeivijoje įgavęs sąmoningo lietuvių jaunimo susipažinę su praeities nepriklausomos Lietuvos valstybės istorija. Jis turi pastebėti, kad Lietuva tvarko svetimieji, ir žinoti, kodėl rusų kalba yra privatuojama mūsų tėvynės mokyklose ir įstaigose. Jei su nepriklausomos ir okupuotos Lietuvos istorija nuvyks nesusipažinę čia laisvėje, tai pasivės klaidingas informacija ir kitos klaidos.

Lituanistinių kursų pavergtoji tėvynė organizavimas, mano nuomone, yra nepateisinamas lietuvių išeivijos žingsnis. Atiduoti vaikus šešiom savaitėm į Lietuvą pavergusio, beveik pusę jo žmonių nukankinusio tautos prieš, sovietinio okupanto rankas auklėti yra išdėvimas ne tik daut

gelio tūkstančių Sibire nukankintų lietuvių ir vėliau garbingų partizanų, bet ir anų pirmųjų Lietuvos atgimimo žadintojų, kaip vyskupo M. Valančiaus, dr. V. Kudirkos, dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos ir kitų.

Aš maniau, kad politika ir kultūra, kaip demokratiniams pasauliui, taip ir Sovietų Sąjunga yra skirtingi dalykai, bet įsitikinau, kad Sovietuose visi mokslai, menai, viskas pajungta politikai ir tiesiogiai tarnauja tik komunistui. Tą aiškiai patvirtina Sovietų užsienio reikalų ministerijoje pareiškęs, kad "Kultūriniai santykiai tarp Rytų ir Vakarų faktiniai yra politiniai reikalai." (Est et Ouest, Paris, Nr. 371, Naujos Viltys).

Ko Lietuvos pavergėjai siekia, viliodami jaunimą kursams, parodo ir toks jų pasakymas: "Šiuo metu tarpusavio santykių problema tarp Sovietų Sąjungos tautybų turi grynai ir tiesioginį komunistinį tikslą: pasiekti tarp sovietinių tautų visapusišką vienybę, kurios galutinis tikslas — višiškas susiliedinimas." (Sovetskoe gosudarstvo i pravo, Moskva, 1961 nr. 12, psl. 23, Naujos Viltys).

Nejaugi mes siunčiame vaikus suliedinti su rusų komunistine valstybe ir tauta, ar mes lietuviai, turėdami tokią didingą praeitį, kunigaikščių valdovų, tiek nusigynom, kad sugebam tik svetimam tarnauti? Jeigu taip jau norima per šes

šias savaites atliktuvinti jaunųjų lietuvių ir jei Lietuvos šeiminingas taip nuosirdžiai pigiomis kainomis tuos kursus mums siūlo, tad tegu leidžia juose dėstyti išeivijos lektoriams, kurie, aš manau, neblogiau yra susipažinę su Lietuvos praeitimi ir okupacijos laikotarpio pasiektais tautos laimėjimais. Arba galėtume šėsių savaitę tokius kursus rengti ir čia išeivijoje su tokia pat programa, tik, žinoma, kitaip perduodama ir kitų lektorių. Ar nėra mūsų kultūrinių fondų padengti išlaidų? Tik tokius kursus baigę galėtų lankyti gimines ir artimuosius ir pažinti tėvų kraštą laisvai važinėdami.

Man gili įspūdis paliko paskaitas tuo klausimu padarytas išvados: "Okupantas, pasikliaudamas lietuvių tautiniais ir artimųjų meilės jausmais, nori, kad mes patys savo rankomis pasmaugtume Lietuvos respublikos teistumą, prisidedami tuo susovietintu bendradarbiavimu prie Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimo ir palengvinami sovietinei imperijai sunaikinti tą didį mūsų tautos laisvės kovos ginklą — tarptautinį Lietuvos respublikos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą pripažinimą." (Dirva, 1967, 3.1). V. Vaitiekūno žodžiais, "Mūsų aiškiam viešingam supratimui savo uždavinių, niu Lietuvai sunykus, pačių Lietuvos laisvės kovotojų laisvajam pasaulyje vaikai gali nueiti tarnauti okupantui ir išduoti ne tik

savo tautos ir savo tėvų Lietuvą, bet ir savo tėvų Lietuvą."

Nejaugi mes siunčiame vaikus suliedinti su rusų komunistine valstybe ir tauta, ar mes lietuviai, turėdami tokią didingą praeitį, kunigaikščių valdovų, tiek nusigynom, kad sugebam tik svetimam tarnauti? Jeigu taip jau norima per šes

Vasario 16-ją minint Waterbury, Conn. Iš kairės dr. P. Vileišis, JAV kongr. Ronald Sarasin, jaunimo šokių vadovė Antanina Bulotienė, miesto tarybos pirm. adv. Donald McGill ir minėjimo vedėjas Adolfas Čampė. Nuotr. P. Adams

SIBIRAS — TREMTINIŲ KAPINYNAS

Sibiro tremtinės atsiminimai

— Ką dirbote? — pertraukiau ją. — Sušalusį smėlį kirkomis ir lomais daužydavome. Susmulkinusios gabalais, pakraudavome raukšlino platformas. Kastuvai sunkūs, vos atkelti galėtum. Atsitiesti nėra kada, vis ragina skubėti. Viena miškę neištvėrusi kritė po traukinį.

Šiurpas nukratė. Tuo momentu prisiminiau savo vasinę būseną tardymo metu, kai mirtis atrodė vienintelė išsigelbėjimo iš kančių priemonė.

— Gali įsivaizduoti, — pasakėjo toliau, — kai iš platformos didelis sušalęs gabalas kridamas perlaizė vienai kalinei stuburkaui, mes pavysėjome, kad jai dabar nereikės dirbti. Tas vienas faktas akivaizdžiai rodo mūsų būklę ir nuotaiką. O viena ruselė kišo pirštus į piūklą, kad nupiautų...

— Oi, jau nepasakok, man baisu. Naktį sapnavau... Geriau kalbėkim apie ką kita, — prašau jos. — Aš tau sakiau, kad čia dar labai gerai... Atsimenu, buvo ten prarabas Skudar, visoj šiaurėj savo žiaurumu pragarsėjęs. Apakundžia brigadyrė kurį savo darbininką, tai prarabas guldo ją kryžmais po viškom ant sušalusios žemės ar sniego.

Poilsio duodavo tik ketvirtą savaitę, o tą dieną vedavo į pirtį su visais daiktai: matrassais, pata-

lyne, visa, ką turėjo kalinys, turėjo su savim neštis. Štai kokia buvo poilsio diena...

Va Jėzau, va Jėzau, ko tik jie neišgalvoja tą kalinį kankinti...

— Einant namo iš darbo, — prisimena Alytė, — vos, vos gali pajudėti, o konvojai nepavargę, jiems šalta, jie skubina: "Skarė, skarėj"... Ir mes norėtume greičiau namo pareiti, atsigulti ant narų, bet jėgų nėra. Tai konvojai su lazdomis duoda mums per kojas.

I darbą varydavo, kol paeini. Kai šiaunyse atsidavome duobės, sunykdamas visi raumenys, atiduodavo į OPE pasigydyti, truputį atšerdavo ir vėl atgal į katorgą... Kai mums pervežė čia, akys nušvito.

— Matai, tarybiniai laikraščiai — sakau — dažnai rašė apie fašistų žiaurumus konclageriuose, o kad ir jie ne kitokie. Puodas katilą vana, nors abu labu tokie...

— Lyg nežinai, pas juos tiek teisybės, kiek rėtyje vandens.

Mūsų pokalbį nutraukė atbojaus signalas. Pabūdavus Alytė, nubėgų į savo "kurortinį" baraką. Argi palyginsi cehus su smėlio karjėra. O Alė trejus metus išbuvo ten, prarado sveikatą, bet neužuvo, nes dar labai jauna, tvirtas organizmas atlaikė.

Atsiguliau, o visos mintys sukasi apie ją: kuo Alytė pradžiuginti? Ką padovanoti vardo dieną? Kada bus, nežinau, kalendoriaus neturime, bet Elenų lageryje daug, sužinosiu. Neužmiegu, galvojau mėsėčioja eilėrašio posmeliai:

Melancholiškos vergijos dienos
Klaikų žingsnį žengia praeitin,
O vis lauki, vis tikiesi vieno —
Vieno žodžio: Laisvė! — guodžiančio viltim.

— Jodis dar nedrįsta pumpuro išriesti,

Vasario 16-sios minėjimo atlikusiems programą dėkoja LB apyl. pirm. J. Malskis, Toliau J. Kazėnas, K. Miklas, sol. 7. Balčiūnienė, akomp. G. Karsokienė, pianistas Vyt. Smetona ir dalis Ramovėnų choro. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

vos nepriklausomybės idealus, bet ir pačius savo tėvus. Deja, tam turime sovietinio bendravimo pavyzdžių iš pačių rusų politinės tremties: tėvai nuo bolševikų bėgo, vaikai virto bolševikų agentais." (I Laisvę, 1968, nr. 42). Ir esu nustebinta, kad jo nuomonė dabar pasikeitė.

Aš pati Lietuvą lankiau ir tą nuomonę galiu tik patvirtinti, patvirtinti, nes įsitikinau, kad Lietuva pavergta ir po Helsinkio akto pasirašymo dar labiau spaudžiama.

Baigdama norėčiau pabrėžti tokius faktus iš Lietuvos šaltinių:

1) Kursuose dėstyti neleidžiama eliniamis dėstytojams. Turi būti politiški ištikimi asmenys. Be to, dėstytojas turi įrodyti tris komunistų partijos centralinio komiteto rekomendacijas.

2) Pagrindinis tų kursų tikslas yra paneigti lietuvių kovotojų už laisvę išeivijoje pagrindus, įrodant, kad Lietuva nėra tokią, kokia rodoma išeivijoje. Vis kas tuose kursuose yra tik agitacija ir propaganda už tarybų valdžią.

3) Kursai daromi vasaros metu, kadangi nėra kaimo jaunimo, studentija yra išvažiavusi — tikslas, kad neturėtų tiesioginių kontaktų su Lietuvos studentais — kursantai apsupti komunistų draugininkų bei jaunųjų komjaunonių.

4) Laisvalaikiais yra rodomi pavyzdiniai kolūkiai ir lankomos tik vietos, skirtos užsieniečiam žiūrėti — nerodoma tikrovė, aplėisti kaimai ir t.t.

5) Stipendijos dydis, mokamas užsienio studentui, prilygsta prie lenininės stipendijos — tai yra aukščiausia rusų stipendija komunistų partijos skiriama geriausiui mokiniui. Pvz. Kauno Politechnikos institute 1973 šia stipendija pasinaudojo tik keletas žmonių, o reguliari studentų stipendija yra 23 rubliai.

Gėda būtų daroma lietuvių tautai, jei mes, bėgdami nuo rusiško maro, iškentę tiek daug, priėmę imigrantų gyvenimą, visą šį laiką kovodami dėl laisvos Lietuvos, dabar sodintume grūdą, talkindami laisvajam pasauliui plėstis šiam marui. Vietoj tų iš-

PRIEŠ ŽMOGAUS TEISIŲ VARYMĄ

Nobelio taikos premijos laureatas akademikas Andrei Sacharov amerikiečių televizijai CBS suteiktame pasikalbėjime didžiai įvertino naujosios Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės taurią laikyseną, užstojančią vadinamuosius disidentus, kurie kovoja už pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimą Sovietų Sąjungoje. Sacharovas šia proga nurodė konkrečius atvejus, liudijanti, kaip Sovietų Sąjungoje yra varžoma bei slopinama įsitikinimų, informacijos bei tikėjimo laisvė, tuo būdu grubiai pažeidžiant prisimtus tarptautinius įsipareigojimus. Pasikalbėjime su amerikiečių televizijos korespondentu jis taip pat pažymėjo, jog bet kuris silpnas žmogus, kuris nepaiso politiko ženklaus amerikiečių politikoje neigiamai atsilieptų į santykių eigą tarp Rytų ir Vakarų, o taip pat apsunktų dabar vykstančias nusiginklavimo derybas. Amerikiečių dienraštis "New York Times" tuo tarpu paskelbė plačias ištraukas laiško, kuriame devyni rumunai disidentai aškreipia viešosios opinijos dėmesį į Rumunijoje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus. Tai bene pirmas viešas dokumentas, kuriame iškeltos rumunų valdžios vykdomos represinės priemonės prieš žmogaus teises.

RUMUNŲ NEATVYKS

Pasaulinėje olimpiadoje pasižymėjusi sportininkė Nadia Comaneci kovo 20 d. turėjo atlikti programą Chicago stadione. Bilietai buvo taip perkami, kad buvo planuojamas ir antras jos pasirodymas. Dabar jos atvykimas atšauktas.

leidžiamų pinigų paramai įgyvendinti bolševikinius lietuvių kursus, vėliau stiprintume čia išeivijoje (ir Vasario 16 mo kyklo) lituanistinius kursus bei tikrą lietuvišką istoriją jaunimo ir studentijos tarpe.

Nei žolytė žiedo miško pakrašty... Tu žinai, Mieloji, kaip sunku mums švesti Tavo vardo dieną svetimioj šaly.

Nesėdėsim šiandien prie turtingo stalo, Tik mintim baidysim praeitį senoj. Aš pakelt norėčiau laisvėje bokalą, Mūs draugystei prisimint taigoj.

Pajvairina mūsų pilką kasdienybę tie vardadieniai. Gauni kur popieriaus lapelį, nupieši gėlytę ar vaizdelį kokį, dar kūrybos posmelis — ir atmintis amžina. O solenizantė pavaisina, pasikalbam, padainuojam lietuviškas daineles, tai lygiai ištroškusiam vandens lašas...

Praėjo šventės — kaip nebūta! Per Kūčias pasimeldėme, prašydamos Dievo globos, nes be jo Apvaizdos esame menkystos, kiekviename žingsnyje galinčios suklypti purvinam kančios kelyje. Suvalgę saldainių duoninę košę, tortu vadinamą, išskabinome mūsų ir, arbatėlę užsiskaninusios, baigėm vaishes. O Kalėdų vakarą mūsų brigadą išvarė bulvių sriubos skusti. Vis kas nors turi apkartinti šventinę nuotaiką.

Tos bulvės visų praeitose: per naktį šaltoje kamarioje dirbus, rytą žygiuok į cėchą be miego, be jo kio poilsio. Kad nors tos bulvės būtų kaip bulvės. Sušaldo lauke visą kaupą ir atveža barškancias, į akmenį sušalusias. Didesnė dalis supuvusių, atsilieidusios smirdi, visa patalpa priduvisi to šlykštaus tvaičio, nosį riečia. Niekas tokių bulvių sriubos nevalgo, užtat lagerio viršininko kiaušės suėda. Gatavai išvirtas jovalas. Gal tyčia jas sušaldė, kad sriuba kiaušėms liktų?

(Bus daugiau)

VASARIO 16 MINĖJIMAI

Racine, Wisc.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 59 metų minėjimas, kurį surengė vietos Altos skyrius, įvyko vasario 20 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Atidarė skyriaus pirmininkas. Kazimieraitis, primindamas, kad šiemet suėjo 50 metų nuo Lietuvos atgimimo patriarcho dr. Jono Basanavičiaus mirties. Taip pat, kad vasario 24 d. yra Estijos nepriklausomybės šventė.

Himnus sugiedojo Ida Tamulienė, o kun. J. Kupris, MIC. perskaitė maldą. Rima Kazimieraitė perskaitė Wis. gubernatoriaus Patrick J. Lucey ir Lūdas Kuliavas Racine burmeisteris Stephen Olson proklamacijas, skelbiančias vasario 16-ąją Lietuvos dieną.

Minėjime kalbėjo inž. Romas Kasparas. PLB centro valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams. Kalbėtojas neliūdė didingos Lietuvos istorinės praeities ar sunkių Nepriklausomybės kovų, kurios atnešė Lietuvai laisvę, bet aptarė lietuviškos išeivijos padėtį ir jos siektinus tikslus.

Liudas Kuliavas, vietos jaunimo atstovas, savo žodyje kėlė mintį, kad siekiami Lietuvai laisvės turime ir patys būti laisvi. Savo auklėjimą remia mums duomi kultūra — amerikoniška ir lietuviška. Pirmąją mums teikia mokyklos, o antrosios turime ieškoti lietuviškos šeimos ir organizacijose. Vieniems visai nerūpi būti lietuviu, o kiti savo lietuviškumą stengiasi patvirtinti pasaulėžiūra.

Maloni staigmena buvo jauno kunigo Roberto Morkūno sveikinimas gražia lietuviška kalba. Tai jau trečios kartos lietuvių, kilęs iš Worcesterio, Mass., dabar dirbęs pastoracinį darbą Milwaukee, Wis. Jį į minėjimą atvežė Vyt. F. Kapočius, kuris visuomet parūpina Wis. gubernatoriaus proklamacijas.

Po kalbų buvo priimta rezoliucija, liečianti Lietuvos okupaciją, kurios nuorašai pasijusti prezidentui Jimmy Carter ir kitiems administracijos ir kongreso nariams.

Meninėje dalyje Edis Kuliavas padėkdamas, „Bijimo“ jaunimas, vadovaujamas St. Milas, pasakojo tautinių šokių ir racinietės — Ona Kazimieraitienės, Bronė Kuliavienės, Stasė Petrušaitienės ir Ida Tamulienės padainavimą. Dainininkė paruošė J. Grimska, joms akompanavo Viktorė Kleintaitė.

Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 600 dol.

Po minėjimo buvo užkandžiai, kurių metu pabendrauta ir pasitarta įvairiais lietuviško gyvenimo reikalais.

Jurgis Milas

Grand Rapids, Mich.

Grand Rapids LB apylinkės valdybos pastangomis buvo surengtas Lietuvos 59 metų nepriklausomybės minėjimas šv. Jurgio ir šv. Petro draugijos šventėje, salėje vasario 19 d. Prieš kelis mėnesius buvo užsakyta lietuviškos pamaldos šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje 12 val., bet klebonas vietos lietuvių mišią sakė tuo laiku būsią anglišką. Buvo daryta intervencija, kad minėjimą pradėti parapijos bažnyčioje lietuviškomis pamaldomis, bet jis griežtai atsisakė. Darant spaudimą, jis sutiko leisti tą dieną lietuviškas pamaldas tik iki po 5:30 v. p. p. Taip ir šiais metais negalėjome pradėti mums lietuviams, brangaus minėjimo lietuviška maldą ir giesmę.

Minėjimas buvo pradėtas aukštai min. tuo draugijos salėje 6 val. p. p. Apylinkės pirm. Vytautas Jonaitis savo kalboje

priminė šios dienos reikšmę mūsų kenciančiai vergijai tautai.

Sugiedojus Lietuvos ir JAV himnus, kun. J. Žvirblis perskaitė gana prasmingą invokaciją.

Michigan gubernatoriaus proklamacija, skelbiančią visą valstiją Lietuvy dieną, perskaitė jaunosios kartos atstovas stud. Paulius Glovikas. Mes didžiuojamės, kad savo tarpe turime 5 savanorius-kūrėjus, kurie šios šventės proga buvo irgi pagerbti, prisegant kiekvienam po tautinių spalvų kaspinėlį. Merginos, tautinių šokių šokėjos, pasipuokusios tautiniais drabužiais, prisegė kaspinėlius majorui J. Raubai, viršilaj J. Petrauskui, J. Jonaičiui ir Alkevičiui. Dėl silpnos sveikatos negalėjusiai dalyvauti plkn. J. Ugianskiui prisegė kaspinėlį namuose.

Svetimtaučio dr. Zauerveino, pamilusio Lietuvą, eilėraštį „Lietuviniškai mes esame gimę“ padėkdamas su giliu įsijautimu Asta Banionytė-Conner.

Pagrindinę kalbą, pritaikintą šiems laikams pasakė kun. Eduardas Statkus. Giliai išmąstytą kalbą priminė, kad mums, atitrukusiems nuo savo tautos kamieno, reikia susikaupti, labiau susiecentuoti, dirbti tautos išvadavimo darbą, ieškoti, kas mus jungia, o ne kas skiria. Tik vieningai dirbdami galėsime su lauku savo tautai sviesesnio rytojaus. Jeigu kartais mūsų metodai ir trupučiuką skiriasi, nesmerkime vieni kitų, neniekinkime, supraskime, kad ir jo padėties.

St. Petersburg, Fla., minint 59 m. Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, organizacijų atstovai drauge su vėliavomis lietuvių namuose, žygiuoja į sceną. Nuotr. K. Sragausko

grindinė idėja siekia to paties tikslo — tautos išvadavimą.

Rezoliucijas aukštėmis šio krašto pareigūnams perskaitė Benius Kušlikis, baigęs aukštąjį mokslą ir nuosirdžiai bendradarbiaujantis ir talkinąs rengiant minėjimus ir programas.

Pertraukos metu buvo renkamos aukos laisvinimui. Surinkta 1023 dol.

Meninę dalį atliko moterų kvartetas, kuris padainavo: Vai dilučių dainą iš operos „Birutė“ — M. Petrausko. Tykliai, tykliai Nemunėlis teka — T. Brazio, Plaukia sau laivelis — St. Šimkaus. Atsiremkim pečiais — St. Sližio ir Vakarinė daina — St. Šimkaus. Dainavo: G. Oksienė, J. Puodžiūnienė, A. Kamsickaitė ir M. Žygaitė-Etkins. Dainas paruošė A. Kamsickaitė, akompanavo B. Kušlikis. Meninės programos pranešėja buvo D. Puodžiūnaitė. Eilėraštį „Tėvyne ilgesys“ — Mama Ada — padėkdamas J. Puodžiūnienė.

Tautinių šokių grupę „Lietuvos“, vadovaujamas J. Puodžiūnienės, pasakojo: žakelį, andėję ir landytinį.

Pabaigoje apylinkės pirm. padėkoto visiems, kurie nuo nors prisidėjo prie šio minėjimo rengimo, ir paprašė viešniais ir svečius pasivaikinti ponų suaukotais skanėstais ir kavute. Šių vaišių šeimininkais buvo N. Banionkaitienė ir St. Ivanauskas, bu feta tvarkė D. Astras, o scenos apšvietimą ir pajvairino vaišes lietuvišką plokštelių muziką V. Baniukaitis.

Kun. L. Zaremba, SJ, buvo išrinktas Lietuvos jėzuitų provinciolu ir iš Clevelando išvyko į Chicago. Čia jį matome atsiviekiant su Kersnaus kų šeima. Nuotr. V. Bacevičiaus

Miami, Fla.

Vasario 16 d. 7:45 val. vak. buvo iškilmingas minėjimas Bay Front parke prie tūkstančių skaičiuojamos klausytojų minios ir plevėsujančių vėliavų — Amerikos ir Lietuvos. Kaip kiekvienais metais, kalbėjo angliškai miesto atstovas, pristatydamas publikai istorinę ir dabartinę Lietuvą. Senukas italas, muzikas, kompozitorius LaMonaca dirigavo dūdų orkestrui.

Prelegentas šiltais žodžiais supažindino su viešnia iš šiaurės soliste Nerija Linkevičiute. Sol. Nerija Linkevičiūtė iš karto padarė malonų įspūdį. Jos laisva laikysena scenoje, daili išvaizda labai malonūs priedai prie tobulai atliktos arijos iš „Figaro vestuvių“ — Mocarto. Skambiai plaukė arija iš operos „Traviata“ — Verdi. Solistė buvo palydėta pelnytais aplovismentais.

Pasitaikė labai šaltas vakaras su stipriu šiaurės vėju. Didelį klausytojų auditoriją ir sceną p. atviru dangum. Visi sėdėjo su šiltais apsiaustais.

Nerija Linkevičiūtė puikiai padainavo ariją iš operos „Samsonas ir Dalilė“ — Saint-Saens prancūzų kalba. Ją lydėjo pelnytai aplovismentai. Mačlau, kaip džiaugsmu švytėjo lietuvių veidai pirmose eilėse, kai koncertas buvo gerai pavykęs kad ir šaltą vakarą.

Retas dalykas Miami lietuviškos pamaldos. Daugelis katalikų skubėjo į šv. Juozapo bažnyčią kur prieš pamaldas buvo išpažintys. Iškilmingos pamaldos prasidėjo vidurdienį 12 val. šv. Mišias aukėjo prel J. Balkūnas su kunigaikš. kun. J. Razočiu, kun. V. Andriuska ir kun. E. Abromaičiu. Kunigams einant prie altoriaus, visa bažnyčia giedojo „Pulkim ant kelių“.

Sol. Nerija Linkevičiūtė giedojo „Marija, Marija“. Kun. J. Andriuska pasakė turiningą pamokslą: tvirtas lietuvių tikėjimas lydi jį nuo pat pagonystės laiku. Vėliau krikščionybė ir šiandieną rusenančią ugnelę, parodo Romo Kalantos ir kitų lietuvių kančias. Jis prašė, kad mes neužgesintume tos šventos liepsnelės, ne nutoltume nuo tikėjimo, bet savo aukomis padėtume broliam anoj pusėje, kalėjimuose ir Sibire. Pamaldos buvo baigtos Lietuvos himnu, kurį nuosirdžiai giedojo visa bažnyčia.

Sekmadienį, vasario 20 d., įvyko gražus minėjimas Liet. Am. Pil. klube 3 val. p. p. Oficialioji dalis — vėliavų įnešimas, Altos pirm. Petro šlo šios šventės atidarymas, prel J. Balkūno turininga invokacija, sveikinimai.

Sveikino lenkų, ukrainiečių, vengrų ir kubiečių atstovai (anglių kalba), minėdami, kad mus jungia bendras pavergtų tautų likimas. Ypač karštai kalbėjo lenkų atstovė, kad turime kovoti už išlaisvinimą savos tėvynės, o tuo pačiu kovoti prieš komunizmą šitame krašte, kad neištiktų ir Amerikos ta baisi nelaimė. Dar kalbėjo Dan Kuraitis apie savo keliones ir važinėjimą po Rusiją net iki Jaltos kurorto.

Oficialiajai programos daliai pasibaigus, scenoje pasirodė sol. Nerija Linkevičiūtė ir sol. Bernardas Prapuolienis. J. Narutė

Dayton, Ohio

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 59 metų sukaktį Daytono lietuvių pamėnė vasario 20. Tą dieną parapijos kieme buvo iškilta Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis šv. Kryžiaus bažnyčioje 2 val. p. p. šv. Mišias atnavažo kun. V. Kataras už kenciančius lietuvius ir tai dienai pasakė pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu giedojo Clevelando studentų ansamblis „Nerija“, vargonais palydėjo vadovė R. Cyvaitė. Po pamaldų visi rinkosi į Lietuvos klubą, kur minėjimą pradėjo Kultūrinio komiteto pirm. Petras Žiaukas, pasveikindamas visus dalyvius. Programa buvo pradėta Amerikos himnu ir maldą.

Agurindinis minėjimo kalbėtojas buvo District teisėjas Carl B. Rubin, kuris yra lietuvių kilmės ir liūduojasi savo kilme. Susirinkusius pasveikino, specialiai į šį minėjimą atvykęs, latvių atstovas, palinkėdamas Lietuvai laisvę. Oficialiai minėjimo programai baigti, buvo perskaityti gausūs sveikinimai ir buvo priimta ketas rezoliucijų Lietuvos laisvinimo reikalui, kurias perskaitė Ed. Šlužas ir jos plovėjais buvo priimtos ir pasiūstos valdžios atstovams reikalaujant Lietuvai

laisvės. Pasibaigus iškilmingai daliai visų dalyvių sugiedota Lietuvos himnas.

Po to sekė visų laukiamas koncertas. Pirmą kartą Daytono pasirodė Clevelando studentų choras „Nerija“, vadovaujamas R. Cyvaitės. Programa buvo gan įvairi, geras dainų parinkimas patiko publikai. Mergaitės sužavėjo klausytojus ir joms publika nepagailejo gausių katučių. Dainavimą praturtino akompaniatorė Kristina Kuprevičiūtė, meistriškai palydėjo choristes, kas prisidėjo prie tokio didelio pasisekimo. Daytono TV 7 stotis domėjosi minėjimo programa, filmavo ir vakare tūkstančiai plačiosios apylinkės žiūrovų turėjo progos gėrėtis lietuviška programa. Dalyvių tarpe buvo daug svečių iš plačiosios apylinkės. Daytono ir apylinkės lietuvių dėkingi menininkams ir jų vadovėi. Visą minėjimą pravedė Kultūrinio komiteto pirm. Petras Žlioba. Už suruoštas vaišes didelę padėką geriosioms šeimininkėms už pagamintus ir pakuotus valgius. Taip pat visiems, kurie prisidėjo prie minėjimo parengimo. Ypatinga padėką priklauso lietuvių klubo valdybai, kuri nemokamai davė naudotis sale. Liūdna konstatuoti, kad per daug pradėjome vartoti svetimą kalbą per minėjimus.

Laisvinimo reikalams buvo suaukota per 600 dolerių. Didelę padėką dosniems aukotojams.

Amerikoje maudymosi basėnuose per metus susizeidžia 60,000 asmenų.

Mes matome daiktus ne tokius, kiek jie yra, bet tokius, kokie mes esame.

H. M. Tomlinson

Gėlės visoms progoms BEVERLY HILLS GELINCYIA 2443 WEST 63RD STREET Telefonai: FR 8-0833 ir PR 8-0834 Taip pat naujoji Barbaros ir Gene Drėščių krautuvi.

THE DAISY STORE 8818 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

6018 Southwest Hwy, Oak Lawn Tel. 499-1318

DRAUGAS, penktadienis, 1977 m. kovo mėn. 4 d.

5

Mielai mūsų choro nare!

A. + A. SOFIJAI PETERIENEI

amžinybėn išėjus, liūdinčias jos dukras SIGITĄ ir REGINĄ su šeimomis ir sūnų VYTAUTĄ nuosirdžiai užjaučia ir liūdesiu dalinasi

švč M. Marijos Gimimo Parapijos Choras

Brangiems prieteliams

A. + A.

GUBERTUI ir TEOFILUI ALEKNOMS

iškilias amžinybėn, likusias dukras BIRUTĘ ir ALDONĄ su šeimomis nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdimė. Išskirtas ramybėje šioje svetingoje žemėje, kuri jus priglaudė po žiaurių karo audrų, toli nuo numylėtų žaviųjų Pavencijų!

ELZE IR JUOZAS PETRIKONIAI

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS

TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71 St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MĄSINOMS VIETA
Epublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330-34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
2324 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-1410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1006

A. + A. SOFIJA PETERIS
BAGAVICIUTE
Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apy. Mirė kovo 2 d., 1977, 12:45 val. ryto, sulaukus 62 m. amž. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 26 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Vytautas, 2 dukterys Regina, žentas Robert Vitiello ir Sigitas, žentas Zygmunt Tomczuk, 6 anūkai. Svogerka Lyda Peterytė Kanadoje, 4 seserys Lietuvoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Velionės vyras buvo a. a. Karolis. Priklaušė švč M. Marijos Gimimo parapijos chorui ir Dainavos Ansamblui. Kūnas bus pašarvotas ketv. 6 val. vak. Lack - Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street. Laidotuvės įvyks šeštad., kovo 5 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atvydėta į švč M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje gėlių gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines. Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos Raudui. Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę: Sūnus, dukterys, žentas ir anūkai. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

APILINK MUS

× Kultūrinė vakaronė, skirta poezijai, sutinkant naują Kazio Bradūno rinkinį „Alkana kelionė“, įvyks Jaunimo centro kavinėje šiandien (kovo 4 d.) 7:30 val. vak. Apie knygą kalbės svečias iš Montrealio — literatūros kritikas Vytautas Jonynas. Iš naujos knygos paskaitys pats autorius. Visi kviečiami. Vakaronė prasidės punktualiai.

× Lietuvių akademine korporacija „Romuva“ mini keturiasdešimt septynerius metus nuo korporacijos įsteigimo ir dešimtmetį nuo jos atgavimo šiame krašte. Ta proga čikagiečiai korporantai sekmdienį, kovo 6 dieną, 4 val. p. p. renkasi į Sharkos restoraną. Mėnėjimas bus uždarys, organizacijų atstovai ir svečiai nebus kviečiami.

× Šv. Kryžiaus ligoninė įrengė specialius archyvus sudėti ligonių istorijos mikrofilmams, iš kurių net po daugelio metų bus galima patikrinti ligonių sveikatą ir gyimą. Nors ligoninei brangiai atseina, bet tai daroma ligonių ir gydytojų patogumui.

× Sol. Jonas Vaznelis, mūsų mėgstamasis bosas, kurio balso grožis žinomas daugelio kraštų lietuviams ir kuris yra dainavęs visoje eilėje mūsų operų pastatymų, šiemet „Romėo ir Julijos“ operoje atliks vienuolio Laurencijaus partiją, kuris slapta palaikina jaunųjų Julijos ir Romeo vestuves.

× Kriaučiūnų vardo Montessori mokyklų tėvų susirinkimas bus ketvirtadienį, kovo 10 d., 8 val. vak. Susirinkimui pavaišinti pakviesta kalbėtoja Patsy Chronis, kuri yra Illinois universiteto Circle Campus vaikų centro direktorė. Ji yra buvusi mažų vaikų mokytoja ir socialinio skyriaus darbuotoja, dabar dėsto šiame universitete. Paskaitos tema: „Developmental Techniques for Children and Family“. Kalbės angliskai. Tėvai kviečiami susirinkime ir paskaitoje dalyvauti.

× Inž. Stasys Tamulionis iš Western Springs, Ill., kartu su „Draugo“ prenumeratos mokesčiu prisiuntė 10 dol. auką spaudos reikalingam. Širdingas ačiū.

× Šv. Juozapo garbei šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 10 d. ir tęsis iki 19 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie „Draugo“. Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis, kviečiami nedelsiant kreiptis: Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.).

× Vaznelių — Gifts Int. Prekyba specialiai bus atidaryta šiandieną iki 9 val. vakaro ir šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. tikslu, kad toliau gyvenantieji iš anksto susipatys įsigyti bilietus į „Grandinėles“ koncertą ir išvengtų susigrūdimo prie įėjimo kasos. Teneleika nė vienas nepamatęs „Grandinėles“ koncerto! (pr.).

× Kašytojai Birutei Pūkelevičiūtėi, „Dirvos“ novelės konkurso laimėtojai, mecenatas Simas Kaštelionis įteiks premiją, per „Dirvai“ paremti pietus kovo 6 d. 3 val. p. p. Tautinių namų salėje. Programoje: premijos įteikimas ir laureatės žodis. Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimo auka 10 dol. asmeniui. Rezervuoti telefon. 735-0079 ar 863-2411.

„Dirvos“ atstatymo komitetas (pr.).

× Dr. Leonas Sulas kovo 4 d. „Lietuvos Aidų“ radijo programoje kalbės apie kojų tinimą. Programa prasidės 9:30 val. vak. Šeštadienį — 7 val. vak. Vadovauja K. Brazdionytė.

× Kun. Adolfas Stašys, besidarbuojantis šv. Kryžiaus par. bažnyčioje, šv. Mišių metu sulegalavo širdimi ir buvo nuvežtas ligoninė. Ligonis pamazū sveiksta.

× Stepas ir Anna Mae Lack, gyv. Marquette Parke, susitarę su giminėmis Isabell ir Leo Oksais iš Los Angeles, Calif., susitikti Floridoje. Kartu dalyvavo Lietuvių klube užgavėnių vakare ir buvo iki visų įvykių pabaigos. Aplankė giminės ir draugus vakarų pakraštyje, nuvažiavo į Key West, Cape Kennedy, į Mardi Gras Nashville, Tenn., o iš ten Lack skrenda atgal į Chicago. Oksai savo mašina grįš į Los Angeles.

× Juozas Masilionis, Chicago aukštesniosios liuanistinės mokyklos direktoriaus, pagerbimas ruošiamas balandžio 24 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

× Lietuvių šaulių sąjungos kultūrinis suvažiavimas įvyks liepos 2—4 dienomis Union Pier, Mich., vasarvietėje.

× „Sun - Times“, „Chicago Tribune“ ir „Chicago Daily News“ dienraščiai parinko Teresės ir Jono Bogutų paruoštą videofilmą „Marquette Park: A Personal Perspective“ kaip vieną iš geriausių ši penktadienį rodomų programų. Ji bus matoma per 11 tinklą, šiandien, kovo 4 d., 9 val. vak.

× Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės susirinkimas ir šaulių steigėjo Vlado Putvio paminėjimas įvyks kovo 6 d. Šaulių namuose. Neseniai įstoję nariai kviečiami prisitaikyti. Visi vytautėnai kviečiami dalyvauti. Pradžią antrą valandą.

Prof. Ged. Galva kalba Biržėnų klubo sukaustuvėse vasario 27 d. Chicagoje. Nuotr. M. Nagio

CHICAGOS ŽINIOS

AUTOMOBILIAMS

Požeminiame garaže Chicago miesto centre, Monroe gatvėje, atidaryta naujai išmūryta vieta statyti 700 automobilių.

ZIAURUS TEVAS

Kriminaliniame teisme Chicagoje teisiamas iš tarnybos atleistas policininkas J. Loughnane, 40 m., kuris kaltinamas primušęs savo 16 m. sūnų Michael ir iš laivo išmetęs į Michigano ežerą 8 mylios nuo kranto, norėdamas gauti 240,000 dol. apdraudos. Berniukas nuo mirties išgelbėjo būrinu laiveliu pro šalį plaukusį.

SUGAVO APGAVIKUS

Teisman patraukti A. Tinghino, 50 m., su B. Tucker, 36 m., kaltinami, kad jie įsteigė keturias krautuves, prigabeno prekių ir paskiau padegė, kad gautų 75,000 dol. apdraudos.

PERTVARKYS GELEŽINKELIUS

Valdžios geležinkelį įstaiga Amtrak planuoja pertvarkyti geležinkelio mazgą Chicagoje. Tam panaudos 38 mil. dol.

ATSARGIAI SU GINKLU

Cook apskr. ligoninėje mirė 15 m. berniukas L. Weatherhall, kuris berododamas savo pusbroliui revolverį, buvo persišovęs galvą.

PARAMA MOKYKLoms

Meras Bilandis pažadėjo susisiekti su Springfieldo įstaigomis ir paprašyti paramos Chicago mokykloms, kad nereikėtų trumpinti mokslo metų ir būtų išvengta mokytojų streiko.

MAZEJA BYLŲ

Per paskutinius 12 metų Cook apskrity vis daugėjo bylų, bet 1976 m. naujų bylų buvo ma-

Pradinės Kr. Donelaičio mokyklos choras, vad. mokyt. Astos Ramanauskaitės, atlieka dalį programos Vasario 16 minėjime. Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PALAI DOTAS A. A. STASYS DAUNYS

Kovo 2 d. iš Nekalto Prasi-dėjimo par. bažnyčios Chicagoje palaidotas vasario 26 d. miręs (ne 27 d., kaip anksčiau buvo skelbta) a. a. Stasys Daunys, gimęs 1908 m. rugpjūčio 30 d.

Dieną prieš tai Gaidas-Daimid laidotuvių kaplyčioje, kur velionis buvo pašarvotas, įvyko su velioniu atsisveikinimas. Maldas sukalbėjo kun. F. Kirellis, o po jų ragelių pagrojo muz. B. Pakštas, kanklėmis pritarė Em. Pakštaitė. Lietuvių Fronto bičiulių vardu žodį tarė inž. Pil. Narutis, LB vardu Brighton Parko LB apyl. pirm. Vytenis Šilas, „Draugo“ ir draugų vardu Aloyzas Baronas, Lietuvių fondo — inž. Vikt. Nau-džiūns, ateitininkų sendraugis — P. Spetyla. Pabaigoje iš visų krūtinų nuskambėjo Lietu-va brangi ir Marija, Marija.

Kovo 2 d. rytą gausiai susirinkusiųjų buvo iš koplyčios nulydėtas į Nekalto Prasi-dėjimo par. bažnyčią, kur šv. Mišias atnašavo kun. F. Kirellis, pasaky-damas taip pat a. a. Stasio Dievą išryškinančių ir gyvu-sius paguodžiančių pamokslą. Lietuvių šv. Kazimiero kapinė-se maldą atkalbėjo kun. F. Ki-rellis, visi dalyviai sugiedojo Marija, Marija.

Laidotuvėse dalyvavo gausus būrys velionio bendradarbių, idėjos draugų ir bičiulių. Pa-laidotas 72 bloke. Po laidotu-vių trejeta dešimčių žmonių bu-vo susirinkę į Gold Coast Inn gedulo pietums. Vietoj gėlių buvo surinkta aukų Lietuvos Dukterims, Balfui, taip pat bu-vo aukų, skirtų šv. Mišioms už velionio sielą. Karštą nešė Alg. Pužauskas, Vl. Būtenas. Al. Baronas, J. Žadeikis, B. Pakš-tas ir S. Jokubaitis.

Velionis Lietuvoje paliko ar-timų giminių, kuriems apie mir-tį buvo pranešta telegrama. A. B.

TREČIA TUKSTANTINĖ

Kr. Donelaičio aukštesniajai ir pradinei mokykloms išsilai-kyti visuomet buvo sunku ne-dėl mokinių ar mokytojų stokos, bet dėl finansinių išlaidų. Svarbiausia, kad sunkumams nema-tyti pabaigos. Skaudi tikrovė, kad mokinių skaičiaus žy-mus sumažėjimas palietė visas liuanistines mokyklas. Mažė-jant mokinių skaičiui, sunkėja mokyklos išlaikymas.

Šie mokslo metai Kr. Done-laičio mokykloms finansškai ypatingai sunkūs. Be sunkios finansinės naštos, kuri suside-da iš mėnesinės nuomos už pa-talpas, reikėjo aukštesniajai mokyklai išleisti visoms ketu-rioms klasėms lietuvių literatū-ros vadovėlius ar vadovėlį. Kiekvienai klasei išleisti po va-dovėlį per brangiu išsipaustinti ir mokiniams kas metai naują knygą įsigyti.

Talentinga rašytoja ir lite-ratūros mokytoja Danutė Bin-dokienė surado išeitį: išleido literatūros konspektus kiek-vienai klasei atskirai ir vieną skaitinių knygą. Jų autorė — D. Bindokienė. Leidiniai turi-ningi, mokymui pritaikyti ir gražiai išleisti. Be abejo, tai kainavo daug. Mokyklų direk-toriaus Julius Sirkos ir tėvų k-to, ypač pirmiūkio Jono Va-riakiojo pastangomis keturių konspektų ir skaitinių knygų išleidimui pinigai buvo sutelkti. Leidiniams išleisti aukojusių yra gražus skaičius, bet vienas aukotojas ypač išsiskiria ir, reikšiant padėką visiems, ji reikia truputį daugiau atžy-mėti.

Vincas Jasas, jau pensin-kas, dirbdamas didelių turtų ne-sukrovė, bet taip pat be reika-lo pinigų nešvaistė. Lietuviškam reikalui pinigų negailėjo, kiek galėjo, rėmė.

„Lietuvių mokyklos yra ypa-tingai reikalingos, nes jose suda-romas pagrindas lietuviybės iš-laikymui“, išsitarė Vincas Ja-sas, atnešęs Kr. Donelaičio mo-kykloms paaukoti pirmą tūk-

santį. Jo žodžiai nebuvo tuščiai pasakyti — pirmą auką sekė antra. O šiais metais, kai mo-kykloms finansškai sunku, V. Jasas įteikė trečią tūkstantį. Mokyklų vadovybė ir tėvų ko-mitetas V. Jasui už tokią dide-lę paramą labai dėkingi.

V. Jasas pavyzdys džiugina, bet kartu verčia susimąstyti, ieškant atsakymo į klausimą: o kur yra daugiau pasiturin-tieji, kurie ne dėl finansinių sunkumų net vaikų ir lietuvišką mokyklą neleidžia? O kad būtų daugiau tokių kaip Vincas Ja-

Vincas Jasas

sas, tai lietuviškos mokyklos nesiskųstų finansiniais sunku-mais. J. Alksnė

BALFO V-TO SKYR. VALDYBOS POSĖDIS

Skyriaus pirm. J. Mackevi-čius vasario 19 d. 2 val. p. p. Balfu būstinėj sukvietė valdy-bos posėdį aptarti ir pasirušti visuotiniam narių susirinkimui.

Skyriaus sekretorė G. Gied-raitytė perskaitė V-to skyriaus protokolą ir centro valdybos bendrąsias. Protokolas susi-rinkimo buvo priimtas be pa-taisų. Iš centro v. bendrąsias čio ir protokolo aiškiai supran-tama, kad c. v. pirmininkė M. Rudienė su savo valdyba ir pa-gelbininkais yra įdėjusi daug rūpesčių ir pasiaukojimo Balfu šalpos darbe.

Chicago Balfu apskritys žiau. Civilinių bylų 1976 m. buvo 419,753, o 1975 m. tokių naujų bylų buvo 421,252. Kri-minalinių bylų 1976 m. Cook apskr. buvo naujai pradėta Fr. Zogas, kuris vajuas atidary-14,182, o 1975 m. jų buvo 14,567. Pabaudos automobilis-tams 1976 m. sumažėjo 180,000 palyginus su 1975 m.

Chicago Balfu apskritys pirm. V. Simkaus pastangomis buvo surastas Balfu vajuas glo-bėjas — Midland Savings ir Loan Association prezidentas apskr. buvo naujai pradėta Fr. Zogas, kuris vajuas atidary-14,182, o 1975 m. jų buvo 14,567. Pabaudos automobilis-tams 1976 m. sumažėjo 180,000 palyginus su 1975 m.

Chicago Balfu apskritys pirm. V. Simkaus pastangomis buvo surastas Balfu vajuas glo-bėjas — Midland Savings ir Loan Association prezidentas apskr. buvo naujai pradėta Fr. Zogas, kuris vajuas atidary-14,182, o 1975 m. jų buvo 14,567. Pabaudos automobilis-tams 1976 m. sumažėjo 180,000 palyginus su 1975 m.

Kanklininkės ir dainininkės Marquette Parko liuanistinės mokyklos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjime. Nuotr. V. Noreikos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Detroito lietuvių jaunimo sąjungos susirinkimas. Įvyks sekmdienį, kovo 6 d. Kultūros centre, ne kovo 5 d. kaip pir-miau buvo paskelbta. Pradžią 12 val. po mišių. Susirinkime bus valdybos rinkimai ir suda-rytas veiklos planas šioms me-tams. Taip pat, susirinkimo programoj dalyvaus Algis Za-parackas, I-mojo Pasaulio Lie-tuvių Jaunimo Kongreso pirmi-ninkas.

— O Kajeckienė vasario 28 d. valstybės departamente daly-vavo ambasadoriaus Alexis U. Johnsono, buvusio valstybės pasakatoriaus politiniams rei-kaams, atsisveikinimo vaišėse, jam išsainant į pensiją. Vaišėse dalyvavo apie du šimtai žmo-nių, tarp kurių buvo ir valsty-bės sekretorius Cyrus Vance. Amb. A.U. Johnsonas, senas Kajeckų pažįstamas, supažindi-no O. Kajeckienę su valstybės sekretorium Vance, kuris jai pasakė žinias apie buvusio Lie-tuvos atstovo Washingtono Juo-ciejį, kurie ne dėl finansinių sunkumų net vaikų ir lietuvišką mokyklą neleidžia? O kad būtų daugiau tokių kaip Vincas Ja-

— O Kajeckienė vasario 28 d. valstybės departamente daly-vavo ambasadoriaus Alexis U. Johnsono, buvusio valstybės pasakatoriaus politiniams rei-kaams, atsisveikinimo vaišėse, jam išsainant į pensiją. Vaišėse dalyvavo apie du šimtai žmo-nių, tarp kurių buvo ir valsty-bės sekretorius Cyrus Vance. Amb. A.U. Johnsonas, senas Kajeckų pažįstamas, supažindi-no O. Kajeckienę su valstybės sekretorium Vance, kuris jai pasakė žinias apie buvusio Lie-tuvos atstovo Washingtono Juo-ciejį, kurie ne dėl finansinių sunkumų net vaikų ir lietuvišką mokyklą neleidžia? O kad būtų daugiau tokių kaip Vincas Ja-

— Ingeborga Thomas - Obo-lėnienė iš Peekskill, N. Y., vasa-rio pradžioje atvyko į Phoenix, Ariz., sveikatos pataisyti. Ji turi astmą, kuri ją labai var-gino, bet dabar šiltame ore ji pajuto didelį palengvėjimą ir čia planuoja pasilikti ilgesnį laiką. Džiaugiasi ištrūkusiai iš sniego ir šalčio. Ingeborga yra išsilavinusi moteris, daug skai-to ir pati rašo. Jos pirmasis vyras, Kazys Petras Obolėnas Lietuvoje buvo „Trimito“ ir „Savaitės“ redaktorium. Jis yra miręs jau prieš 10 metų.

— St. Petersburgo, Fla., lie-tuvių klubo moterų skyriaus va-lydė 1977 metams sudaro: Mo-nika Juodienė — pirm., Irena Račinskienė — vicepirm., Irena Jurgėlienė — sekr., Antanina Klorienė — išdin., Aleksandra Kraujalienė — narė, Alė Vel-basienė — kandidatė.

Pagal darbotvarkę valdybos narių pasisakymai buvo idomūs. Iš pateiktų diskusijų ir patyri-mo praeity, buvo galima daug ko pasimokyti ir ateity pritaikyti vajuas pasisekimui.

Pirm. J. Mackevičius padėko-jo v-bos nariams už kruopštų ir sąžiningą pareigų atlikimą vajuas metu. Valdybos posėdį dalyvavo J. Mackevičius, J. Skeivys, V. Kregždys, G. Gied-raitytė, J. Sasnauskienė, L. Hoffmanienė, K. Repšys, J. Bla-žys ir A. Kareiva. Susirinkimą uždarė pirm. J. Mackevičius. J. Skeivys

MOKSLAPINIGIAI

Kilo įtarimas, kad kai kurie Illinois universiteto studentai gavo mokslapigius todėl, kad juos paskyrė parlamento nariai savo vaikams, giminiams ar po-litinių draugų vaikams. Norėta tai patikrinti, bet universitetas, remdamasis federaliniu įstaty-mu apie privatiškumą jų pa-vardžių nešduoda.

UZDARĖ BERNIUKŲ TEISMĄ

Chicagoje veikęs nepilname-čių berniukų teismas uždarytas. Sakoma, kad dabar paaukliai įvykdo didesnius nusikaltimus ir jie bus teisiami suaugusiųjų teisme.

OKUP. LIETUVOJE

— Mirė Vytautas Žalnierius, zootechnikas.

— Boleslovas Sodeika, sovieti-nės Lietuvos advokatas, Kauno juridinės konsultacijos vedėjas, mirė Kaune.

— Kaune buvo per Nemuną pastatytas pėsčiųjų tiltas, Pa-nemunės rajono srityje. Tiltas ilgis — 395 metrai, plotis — 6 metrai, aukštis virš Nemuno 20—26 metrai. Jis padės kau-niečiams pasiekti Panemunės paplūdimius.

AUSTRALIJOJE

— A. A. Viktoras Bizys mirė Sydnejuje, sulaukęs 62 metų amžiaus. Buvo gimęs Veisiejų valsčiuje. Nepriklausomybės metais tarnavo karo aviacijoje puskarininkiu. 1949 m. atvyko Australijon, kiek vėliau galuti-nai įsikūrė Sydnejuje. Buvo veiklus lietuviškame darbe, va-dovavo ramovėnų skyriui. Veli-onis buvo iškilmingai palaido-tas. Atsisveikino kalbomis M. Zakaras ir A. Kramilius.

— Melbourne lietuviai Lie-tuvos nepriklausomybės šventę minėjo vasario 13 d. Pamaldų metu gražiai giedojo bažnyti-nis choras, vedamas Nemyros. Gražų pamokslą pasakė iš Ro-mos atvykęs svečias prel. P. Ja-tulis. Jis kalbėjo ir minėjimo metu, kurį atidarė Vyt. Neve-rauskas. Sveikino latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Meninę dalį išpildė Adelaidės lietuvių „Vaidilos“ teatras, „Lituanijos“ choras, deklamatoriai ir jauni-mas.

— Kun. Vytautas Volodka, Melbourne arkivyskupo pat-varkymu, iš Geelongo perkeltas pas seseris vienuoles į Bigh-ton East.

KANADOJE

— Ontario draugija mokyklų programoms tobulinti rengia konferenciją apie daugiakultū-riskumą mokyklose š. m. balan-džio 20—23 d. „Sheraton Centre“ viešbutyje, Toronte. Kon-ferencijoje norima pagvilinti etninių grupių įnašą į Kanados plėtotę ir jo iškilimą mokyklų programose. Dalyvaus visa eilė žymių kanadiečių. Tikimasi 800 dalyvių, ypač etninių grupių mo-kytojų.

— Mėnraštis „Speak-Up“, leidžiamas to paties vardo spau-dos bendrovės, kurio leidėju pa-sirašo mūsų tautietis Giliaras Urbonas, sausio-vasario nume-rio du puslapis iš 20 paskyrė Lie-tuvai Vasario 16 proga. Jame rašoma apie pogrindinę „Aušrą“, „LKB Kroniką“, N. Sadūnaite, Lietuvos rezistenciją. Idėta Ro-mo Kalantos nuotrauka ir viena iliustracija. Šiame numeryje yra įvairių straipsnių antikomu-nistinėmis temomis. Laikraštys-je pastoviai bendradarbiauja lietuvių kilmės žurnalistas Patricia Young.

— „Norther Mosaic“, Thun-der Bay daugiakultūres draugi-jos leidžiamas laikraštis, sau-sio - vasario laidoje išspausdino dr. E. Jasevičiūtės rašinį „Mag-nificent Performance“ apie 1976 m. rudenį įvykusį koncertą T. Bay mieste, kurio programa at-liko sol. G. Capkauskienė-Cap-kas, sol. V. Verikaitis ir akomp. J. Govėdas. Prie straipsnio pri-dėtos dvi koncerto nuotraukos.

— Hamiltono Elvyra Kronė-nė šiemet demonstravo lietuviš-ką kulinariją Daugiakultūrinia-me centre. Lietuviškais patie-kalais ji pavaišino apie 100 su-sirinkusių svečių. Jai talkino dukrelė Patricia ir kitos lietu-vaits, kurios atkreipė svečių dėmesį savo gintariniais papuo-šalais. „The Spectator“ repor-terės ji buvo klausinėjama ne tik apie lietuvių maistą, bet ir apie kraštą. E. Kronienė pri-ri-minė Lietuvoj dabar esančią rusų okupaciją.